

نامه سردبیر

پس از حمد و ثنای خدای یگانه و درود به رسول فرزانه؛

خوشوقتیم که پس از چندین سال؛ آرزوی دست اندرکاران و محققین حوزه سیاست علم و فناوری کشورمان جامه عمل پوشید و جامعه علمی کوچک آنان صاحب مجله‌ای پژوهشی و وزین در این حوزه شد. شرح داستان و مآقع تأسیس این مجله و سابقه طولانی آن، مجال وسیع می‌طلبد که در حوصله نویسنده و البته خواننده این مقال نمی‌گنجد و فقط به همین اشاره کفایت می‌کنیم که اگر بعضاً مقالات قدری کهنه به نظر می‌رسند ناشی از مرور چند ساله ایام بر آنها در دفتر مجله است و امید که از شماره‌های بعدی این نقیصه برطرف گردد. در عوض، خوشبختانه مجموعه حاضر مانند خود موضوع سیاست علم و فناوری کاملاً چند وجهی و بین رشته‌ای است و لازم می‌دانم تلاش و شکیبایی نویسندگان آنها در انتشار این شماره را ستایش کنم.

پژوهش و قلم زدن در حوزه سیاست علم و فناوری امری است سهل و ممتنع. سهل از آن بابت که همه ما با علم و دانش سر و کار داریم و با آن روزگار می‌گذرانیم و ممتنع بدان جهت که سیاستگذاری در علم ظاهراً به معنای تعیین تکلیف برای سایر دانشمندان و همکاران پژوهشگر ماست که به نظر بسیاری از آنان در تضاد با آزادی علمی و فردی ایشان قرار می‌گیرد.

پس چه باید کرد؟!

شخصاً بر این باورم که علم را می‌توان به منزله کودکی تصور کرد که تربیت و هدایت آن به عهده سیاستگذاران مربوطه نهاده شده است. هیچ یک از ما بر آن نیستیم که می‌توانیم تعلیم و رشد کودک خود را یکسره بر عهده طبیعت وانهیم که این به معنای مجاز شمردن او در تبعیت از انحرافات اخلاقی و اجتماعی است و یا لاف‌تجارب گذشته بشر در تعلیم و تربیت را عقیم می‌گذارد.

از سوی دیگر سراغ ندارم که پدر یا مادری برنامه رشد و پیشرفت فرزند خود را بدین شکل تبیین کرده باشد که مثلاً ظرف پنج سال طول انگشتان، تعداد کلمات آموخته و میزان پرش ارتفاع او باید به فلان اعداد رسیده باشد.

علی‌القاعده روش صحیح آنست که محیط مناسب را برای رشد علمی، جسمی و معنوی کودک خود فراهم آوریم و اطلاعات، دانش و امکانات مورد نیاز برای رشد او را در اختیارش گذاریم و بعضاً محدودیتهایی را که از منابع و ارزشهای ما ناشی می‌شود برایش وضع کنیم. همچنین به طور پیوسته توسعه کودک خود را در ابعاد مختلف ارزیابی نماییم تا اطمینان یابیم که طبیعت و ذات رشد یابنده او در مسیر صحیح افتاده و استعدادهای خاص و خدادادی وی رو به شکوفایی است.

این همان نسخه‌ای است که برای توسعه علم و فناوری در کشور و جامعه هم پیشنهاد می‌کنیم. پیمودن مسیر افراط و تفریط را به صلاح و حتی امکان پذیر نمی‌دانیم و امیدواریم که بتوانیم نقش خود را در این مسیر بیابیم.

دیگر نکته‌ای نمی‌ماند جز تشکر از مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور و انجمن علمی مدیریت فناوری ایران و همه کسانی که در این مسیر ما را یاری دادند. ایزد یکتا حامی و راهنمای ابدی این ملت بزرگ و دانشگران آن باد.

سردبیر